

אף כאן — גבי שומר חינום — קריבה זו לשבועה היא.

ומקשינן: בשלמא למאן דאמר: חד מן הפסוקים עוסק בגנב, וחד מהם בטוען טענת גנב:

היינו דכתיבי תרי קראי [לכן נכתבו שני פסוקים ש"ישלם שנים"].

אלא למאן דאמר: תרוייהו [שני הפסוקים המחייבים כפל] עוסקים בטוען טענת גנב, אם כן תרי קראי [שני פסוקים לומר ש"ישלם שנים"] למה לי?!

אמרי בני הישיבה: חד מן הפסוקים בא למעוטי טוען טענת אבד ונשבע ונמצא בידו שאינו משלם כפל.

הרי למדנו מקור לכך ש"טוען טענת אבד" אינו משלם תשלומי כפל.

ומקשינן למאן דאמר: חד בגנב וחד בטוען טענת גנב, דלא מיותר שום כתוב, אם כן למעוטי טענת אבד מנא ליה?!

ומשנינן: מיתור הכתוב "גנב הגנב". שהיה לו לומר "אם לא ימצא גנב", ואמר "אם לא ימצא הגנב" דמשמע הגנב המיוחד, (9) ללמד הוא בא שאינו חייב כפל אלא בטוען טענת גנב ולא בטוען טענת אבד.

ומקשינן למאן דאמר: תרוייהו בטוען טענת

גנב, ונמצא דכבר מיעט ליה הכתוב טוען טענת אבד מאחד מן הפסוקים המיותרים, אם כן "גנב הגנב" מאי דריש ביה?!

אמר לך: מיבעי ליה לכדרבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן!

דאמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: הטוען טענת גנב בפקדון, הרי זה משלם תשלומי כפל, ואם טבח ומכר את הפקדון לאחר מכן, הרי זה משלם תשלומי ארבעה וחמשה; ודין זה נלמד מ"גנב, הגנב", שהוא יתור כדי ללמד שדינו כגנב עצמו. (10)

ומפרשינן למאן דאמר: חד בגנב וחד בטוען טענת גנב, דהאי "גנב הגנב" אפקיה [הוציאו כדי ללמד] למעוטי טענת אבד —

אם כן דרבי חייא בר אבא — לחייב על טביחה ומכירה ב"טוען טענת גנב" — מנא ליה?!

אמר לך: הקישא הוא, הרי הקישה התורה גנב ל"טוען טענת גנב", שהרי הפסוק הראשון עוסק בגנב, והסמוך לו ב"טוען טענת גנב", ולמדים הם זה מזה: כשם שהגנב משלם ארבעה וחמשה אם טבח את גניבתו, כך הנפקד מתחייב ארבעה וחמשה על פקדונו אם טבח ומוכרו לאחר שטען עליו טענת גנב —

והרי אין משיבין [מקשיין] על הקישא, ואין לך לפרוך: מה לגנב שכן מתחייב אף בלי

9. נתבאר על פי התוספות, שהביאו דוגמאות לזה.

10. ביארו התוספות שאף כי לעיל דרשנו מ"גנב הגנב" למעט טענת אבד, ואילו כאן אנו באים

ורש"י בבבא מציעא מא ב פירש באופן אחר: "או אינו אלא קריבה לדין, שמשעה שטען בבית דין נגנבה אף על פי שלא נשבע ישלם כפל, אם באו עדים".